tmmob
şehir planlama
mimar ve mühendisleri
odası

# HABER BÜLTENİ

Sayı : 23 19.4.1979

Sahibi ve Sorumlu Yönetmen:Yu[illegible]oğlu/Konur sk. 4. ANKARA/ 25 52 83


Ankara-Yenişehir Kent Merkezindeki Kızılay Genel Müdürlük yapısının yıkılması ve yerine çok katlı bir yapı yapılmak istenmesi karşısında Şahir Planlama Mimar ve Mühendisleri Odası aşağıdaki açıklamayı yapmıştır.

Ankara-Yenişehir kent merkezinde yer alan ve Cumhuriyet Ankara'sının en önde gelen kentsel simgesi niteliğindeki Kızılay Genel Müdürlük yapısının yıkılarak, çevresindeki açık alan ile birlikte çok katlı bir yapıya dönüştürülmesi kararı yanlış ve kent sağlığı açısından sakıncalıdır.

Genelde, kentsel alanda arsa üzerindeki gelişmeler piyasa tarafından belirlenmektedir. Kamu isebu gelişmelere sadece müdahele edebilmekte, yani gelişmelerde belirleyici rol oynayamamaktadır. Arsa piyasasında egemen güçler arsa üzerindeki gelişmeleri, toplumsal yararı gözardı ederek, kendi çıkarları doğrultusunda biçimlendirmektedir. Bu durum kent toprakları üzerinde kullanım yararından çok değişim yararını ön plana çıkaran uygulamaları ortaya çıkarmaktadır.

Değişim yararını ön plana çıkaran bu uygulamalar kent içinde teknik sayılabilecek bir dizi sorunu da beraberinde getirmektedir. Yapılaşmış alanlardaki yoğunlaşma eğilimleri mevcut teknik ve sosyal altyapıdaki yetersizliklerin tamamlanmasını olanaksızlaştırmaktadır.

Ankara kentindeki devamlı artan nüfus yoğunlukları yanında, kentin sosyal servislerine ayrılan alanlarda hiçbir artış olmamakta, nüfus artışıyla ilişkili olarak kişi başına düşen servis alanları azalmaktadır. Bugün Ankara'da sağlıklı gelişmiş bir kentte 16.30 m2 olması gerekirken, kişi başına 1.76 m2 sosyal servis alanı düşmektedir. Ankara'da nüfus yoğunlukları ile doğrudan ilişkisi olan hava kirlilik oranı insan hayatını tehlikeye sokan boyuta ulaşmıştır. Yayalar için ayrılan kaldırımların neredeyse tümü otoların işgali altındadır. Altyapı ise taşıdığı nüfusu kaldıramaz hale gelmiştir.

Sözügeçen olumsuz gelişmelerin ana nedenlerinden biri de kentsel alan üzerindeki kullanım yararından çok değişim yararını ön plana çıkaran uygulamalardır. Bu nedenle birim arsa üzerinden en çok kazanç sağlamak isteyen piyasa güçleri daha uzun süre kullanılabilecek, fiziki ömrü henüz dolmamış yapıları hiçe sayarak yerlerine yüksek katlı, yoğunluğu artırıcı işlevi olan yapıları gerçekleştirmektedir. Ancak üzücü olan kamu kuruluşlarının da aynı tür davranış içinde olmasıdır. Kamuya düşen görev bu tür davranışları özendirmek değil, aksine karşısında tavır almaktır. Kaldı ki, yoğun yapılaşmış kent merkezlerinde, eksik hizmet alanları ancak kamu elindeki arsaların bu yönde kullanılması ile karşılanabilir.

Geçtiğimiz günlerde Yenişehir kent merkezindeki Kızılay yapısının yıkım olayı gündeme geldi. Fizik ömrü daha uzun süre yetebilecek olan bu yapının yıkılması tüm girişimlere rağmen durdurulamadı. Yapının fiziki ve tarihi niteliğine rağmen yıkılması büyük bir kayıptır. Yıkım sonrasında bu alanda oluşturulacak çok katlı, açık alan bırakmayan yapılaşma, daha büyük kapıpları da beraberinde getirecektir. Yenişehir kent parçasında kişi başına 2.62 m2 yeşil alan düşmektedir. Olaması gereken standart ise 25.76 m2 dir. Bu nedenle yıkılan Kızılay binasının yerine çok katlı bir yapı yerine, park, bahçe türünden bir alan oluşturulması gerekmektedir.